

บทคัดย่อ

พัชรวิศ รัตนารักษ์ : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา

บ้านบุกระถิน หมู่ที่ 5 ตำบลพุดซา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์อัครักษ์ ธีรอำพน , อาจารย์ประครอง ส่งเสริม, 167 หน้า

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบกระบวนการดำเนินงานการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และเพื่อศึกษาปัจจัยด้านบวกและปัจจัยด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้าหมาย กระบวนการสร้างเครือข่ายองค์กรเพื่อการเรียนรู้และการเกิดการความเชื่อมโยงระหว่างกันภายในหมู่บ้าน และ ตำบล ตัวชี้วัดความเข้มแข็ง ของชุมชนตามทัศนะของประชาชนในหมู่บ้านบุกระถิน หมู่ที่ 5 ตำบลพุดซา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา วิธีการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการนำแบบจำลอง CIPP Model มาประยุกต์ใช้ในการประเมิน โดยใช้แบบ บร. ต่างๆ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีวิธีการศึกษาเอกสารข้อมูลจากการจัดเวทีชาวบ้าน การสังเกต และการสัมภาษณ์ข้อมูลได้จากสมาชิกในหมู่บ้านบุกระถินและผู้ที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

ผลการศึกษาวิจัยนำเข้า พบว่าชาวบ้านส่วนใหญ่พอใจต่อการเข้ามาของกองทุนหมู่บ้าน คณะกรรมการทั้ง 15 คนมาจากการประชาคมเป็นผู้มีประสบการณ์ สมาชิกผู้กู้ส่วนใหญ่นำเงินไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ และมีประสบการณ์ในการดำเนินกิจการ มีการลดต้นทุนในด้านต่าง ๆ ด้านกระบวนการ พบว่า กระบวนการบริหารจัดการของคณะกรรมการอยู่ในระดับปานกลาง มีผู้ทำบัญชี มีการคัดเลือกผู้กู้และจำนวนเงินที่กู้ที่เหมาะสมตามระเบียบ แต่กระบวนการดำเนินกิจการของผู้กู้ยังอยู่ในระดับต่ำ ยังไม่มีการทำบัญชี ไม่มีการหาตลาดใหม่ ๆ แต่อาศัยประสบการณ์ที่ทำมาหลายปีทำให้ไม่ขาดทุน ในด้านผลผลิต พบว่า ชาวบ้านมีทัศนคติที่ดีต่อผลที่ได้รับจากโครงการ สมาชิกที่ขอกู้มีรายได้จากการนำเงินไปใช้ดำเนินกิจการและลดภาระหนี้สินจากนายทุนที่คิดดอกเบี้ยสูง ส่วนในด้านผลกระทบ พบว่า ชาวบ้านเกิดการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านมากขึ้น มีการพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น